

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk	Inlichtingen bij	Doorkiesnummer	Den Haag
DSB/IN-2342129			9 januari 2003
Onderwerp		Bijlage(n)	Uw brief
Rapportage traject motie Atsma / Middel 27 400 XVI nr. 33		4	

Tijdens de behandeling van de VWS-begroting voor 2001 is een motie van de Kamerleden Atsma en Middel aangenomen (Kamerstuk 27 400 XVI nr. 33, zie bijlage 1). In deze motie wordt de regering verzocht om 'de maatschappelijke stage binnen het onderwijs verder uit te werken en te onderzoeken hoe landelijke (vrijwilligers)organisaties en scholen voldoende begeleidingscapaciteit kan worden geboden'. Met deze brief willen wij u informeren over de opbrengsten van de uitwerking van de motie.

In haar antwoord aan de Tweede Kamer d.d. 20 juni 2001 (kenmerk DSB/IN-2190111, zie bijlage 2) heeft de voormalig Staatssecretaris van VWS, Margo Vliegenthart – mede namens de voormalig Staatssecretaris van OCenW, Karin Adelmund – aangegeven hoe de motie wordt uitgewerkt.

In die brief is aangegeven dat het belang van het betrekken van jongeren bij vrijwilligerswerk wordt onderschreven, maar dat het geen verplichting mag worden, noch voor jongeren, noch voor scholen, noch voor vrijwilligersorganisaties.

De term maatschappelijke stage wordt in de brief als volgt gedefinieerd: 'een activiteit die weliswaar plaatsvindt buiten de school, maar onder verantwoordelijkheid van de school en passend in het leerprogramma.'

Motie Atsma

De brief van de beide voormalige Staatssecretarissen heeft tot de volgende activiteiten geleid:

1. De NOV (Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk) heeft bestaande samenwerkingsverbanden tussen scholen in het voortgezet onderwijs en vrijwilligersorganisaties geïventariseerd.
2. Het Verwey-Jonker Instituut heeft vervolgens op basis van de inventarisatie bij scholen en vrijwilligersorganisaties onderzocht welke verwachtingen er zijn ten aanzien van onderlinge samenwerking en wat de succes- en faalfactoren zijn van een dergelijke samenwerking. Uit het onderzoek komt naar voren dat in Nederland op dit moment het aantal projecten zeer gering is. De projecten verschillen bovendien sterk in aard, omvang

en opzet. Zowel voor de leerlingen, de scholen als voor de organisaties is er, zo blijkt, profijt te halen uit een goede samenwerking. Met name voor de leerlingen geldt dat zij op deze manier veel extra kennis en ervaring kunnen opdoen en andere competenties kunnen ontwikkelen. Van belang is dan wel dat de projecten aansluiten op de leefwereld van leerlingen. De opbrengsten van het onderzoek zijn neergelegd in het rapport 'Gezocht: leerling-vrijwilliger (m/v)' (zie bijlage 3).

3. De NOV heeft een consultatiebijeenkomst georganiseerd waar vertegenwoordigers van scholen en vrijwilligersorganisaties, leerlingen en andere betrokkenen aan de hand van het onderzoeksrapport hebben gesproken over hun eigen ervaringen. Van de consultatiebijeenkomst is een verslag gemaakt (zie bijlage 4).

Maatschappelijke stage

In onze visie op de uitwerking van de motie Atsma staan de leerlingen en hun ontwikkeling centraal. Doel van de maatschappelijke stage als onderdeel van het onderwijsprogramma is om leerlingen een vorm van buitenschools leren te bieden, die een brede kennismaking met de samenleving mogelijk maakt. Door een maatschappelijke stage wordt een positieve bijdrage geleverd aan de maatschappelijke betrokkenheid van jongeren, hun besef van waarden en normen, hun sociale ontwikkeling en het besef van een gedeelde verantwoordelijkheid voor de samenleving. De maatschappelijke stage biedt jongeren bovendien de gelegenheid om kennis te maken met vrijwilligerswerk en vrijwilligersorganisaties. De maatschappelijke stage kan plaatsvinden bij non-profitorganisaties, zoals de kinderopvang, in de zorgsector, of het onderwijs zelf, maar ook bij een vrijwilligersorganisatie zoals de sportvereniging.

Om de maatschappelijke stage een goede plek te kunnen geven in het onderwijs, zullen wij in 2003 een aantal activiteiten starten. Hierbij wordt voortgebouwd op de bevindingen uit het uitgevoerde onderzoek en de consultatiebijeenkomst.

In het land zijn reeds ervaringen opgedaan met vormen van maatschappelijke stages. Deze ervaringen zullen worden gebundeld, zodat ze een vindplaats kunnen bieden voor best practices, methodieken, werkmateriaal, ondersteuningsaanbod, onderzoek, tips en relevante links. Daarnaast zal de maatschappelijke stage bij scholen, leerlingen en maatschappelijke organisaties onder de aandacht worden gebracht en worden zij gestimuleerd om de maatschappelijke stage mogelijk te maken.

In 2003 wordt een aantal pilots uitgezet om in de praktijk te bezien wat de mogelijkheden zijn om in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs een maatschappelijke stage in te voeren.

Gelijktijdig zal een onderzoek worden gestart dat tezamen met de pilots inzicht moet verschaffen in de uitvoeringscondities voor de maatschappelijke stage: hoe kan de maatschappelijke stage een plek krijgen in het onderwijsprogramma, op welke manier draagt de stage bij aan de ontwikkeling van leerlingen, wat zijn de gewenste vormen, hoe wordt de praktische invulling en wat is de bereidheid van leerlingen, scholen en maatschappelijke organisaties. Daarbij kunnen de bevindingen uit het onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut worden meegenomen.

Over de nadere uitwerking van de maatschappelijke stage in het voortgezet onderwijs, zullen wij u in het voorjaar van 2003 informeren.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Blad

3

Kenmerk

DSB/IN-2342129

De concrete activiteiten zullen zoveel als mogelijk aansluiten bij reeds lopende initiatieven. Het stimuleren en faciliteren van scholen, leerlingen, ouders, vrijwilligersorganisaties en andere non-profitorganisaties kan veelal plaatsvinden via reeds bestaande netwerken en gremia.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

Maria J.A. van der Hoeven

De Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. Clémence Ross-van Dorp